

PEFC RAHVUSVAHELINE STANDARD

PEFC ST 2003:2020

Nõuded sertifitseerijale

**Nõuded sertifitseerimisasutustele PEFC
rahvusvahelise tarneahela standardi alusel
sertifitseerimiseks**

Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu MTÜ

Toompuiestee 24

+372 529 7807

10149 Tallinn

info@pefc.ee

EESTI

www.pefc.ee

Autoriõigus

© PEFC Nõukogu 2020

Käesoleva standardi autoriõigus kuulub PEFC Nõukogule. Dokument on vabalt või nõudmisel kättesaadav PEFC Nõukogu veebilehel.

Käesoleva standardi ühtegi osa ei tohi ärilisel eesmärgil ilma PEFC Nõukogu loata mitte üheski vormis ega ühegi vahendiga muuta ega parandada, reprodutseerida ega kopeerida.

Dokumendi ametlik versioon on inglisekeelne. See dokument on tõlge ega ole ametlik dokument. Lahknevuste korral originaalteksti ja tõlke vahel kehtib inglisekeelne versioon.

Dokumendi pealkiri: PEFC rahvusvaheline tarneahela standard. Nõuded sertifitseerijale.

Dokumendi nimetus: PEFC ST 2003:2020

Kinnitanud: PEFC Üldkogu

Kuupäev: 2020-01-17

Välja antud: 2020-02-14

Jõustunud: 2020-02-14

Üleminekutähtaeg: 2021-08-14

Sisukord

1	Reguleerimisala	7
2	Normdokumendid	7
3	Mõisted ja määratlused	7
4	Üldnõuded	8
4.1	Õiguslikud ja lepingulised asjaolud	8
4.2	Erapooletuse tagamine	9
4.3	Vastutus ja finantseerimine	9
4.4	Mittediskrimineerimise tingimused	9
4.5	Konfidentsiaalsus	9
4.6	Üldsusele kättesaadav teave	9
5	Struktuurinõuded	9
6	Ressursinõuded	9
6.1	Sertifitseerimisasutuse personal	9
6.1.1	Üldised põhimõtted	9
6.1.2	Sertifitseerimisprotsessis osaleva personali pädevuse tagamine	13
6.1.3	Lepingu sõlmimine personaliga	15
6.2	Hindamisressursid	15
7	Protsessinõuded	15
7.1	Üldised põhimõtted	15
7.2	Rakendamine	15
7.3	Avalduse läbivaatamine	16
7.4	Audit	16
7.5	Ülevaatamine	17
7.6	Sertifitseerimisotsus	18
7.7	Sertifitseerimisdokumentatsioon	18
7.8	Sertifitseeritud toodete kataloog	19
7.9	Järelevalve	19
7.10	Sertifitseerimist mõjutavad asjaolud	20
7.11	Sertifitseeringu lõpetamine, ulatuse vähendamine, peatamine või tühistamine	20
7.12	Dokumendid	20
7.13	Kaebused ja apellatsioonid	20
8	Juhtimissüsteemide nõuded	20
8.1	Sertifitseerimisasutuse siseauditid	20
Lisa 1	(normdokument). Sertifitseerimisasutuse teavitatud asutuseks määramine PEFC organite poolt	22
Lisa 2	(normdokument): PEFC teavitatud asutuse määramiseks vajalik PEFC Nõukogu tunnustatud akrediteering	23
Lisa 3	(normdokument): Mitme tegevuskoha tarneahela sertifitseerimine	24
1	Sissejuhatus	24

2	Mitme tegevuskohaga kliendiorganisatsiooni sobivuskriteeriumid	24
3	Sertifitseerimisasutuse sobivuskriteeriumid	24
3.1	Üldised põhimõtted	24
3.2	Lepingu läbivaatamine	24
3.3	Audit	25
3.4	Mittevastavused	25
3.5	Sertifikaadid	25
4	Valimi moodustamine kohapealsete auditite läbiviimiseks	26
4.1	Metoodika	26
4.2	Valimi suurus	27
4.3	Auditi kestus	28
	Lisa 4 (normdokument). Auditiaruande põhisisu	29

Eessõna

Käesoleva dokumendi teksti koostasid PEFC Nõukogu, PEFC metsasertifitseerimisskeemide tunnustamise programm (PEFC) ning kinnitas PEFC Nõukogu Üldkogu 17. jaanuaril 2020. aastal. Dokumendi nõuded jõustuvad 14. veebruaril 2020. aastal ning kehtivad kõikidele sertifitseerimisasutustele, kes teostavad tarneahela sertifitseerimist PEFC ST 2002, „Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahel. Nõuded“ alusel (käesolevale dokumendile kehtib 18-kuuline üleminekuperiood alates dokumendi jõustumisest).

PEFC Nõukogu tagab rahvuslike metsasertifitseerimisskeemide vastastikuse tunnustamise, koostab PEFC rahvusvahelise tarneahela standardi (PEFC ST 2002) ning PEFC kaubamärkide kasutamise reegleid (PEFC ST 2001). PEFC Nõukogu nõuab, et tarneahela sertifitseerimise viiks läbi sertifitseerimisasutused, millele on akrediteeringu väljastanud akrediteerimisasutused, mis on liitunud IAF-i tootesertifitseerimise mitmepoolse vastastikuse tunnustamise leppega (*Multilateral Agreement – MLA*).

Akrediteerimine vähendab ettevõtete ja nende klientidele jaoks riske ning kinnitab, et akrediteeritud sertifitseerimisasutused on pädevad sertifitseerimist teostama. Akrediteerimisasutused, mis on IAF (Rahvusvaheline Akrediteerimise Foorum) liikmed, peavad tegutsema vastavalt kõrgeimatele standarditele ning nõudma sertifitseerimisasutustelt akrediteerimist, et tagada vastavus asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ning järgida nende standardite rakendamisel IAF-i juhendeid.

IAF akrediteerimisasutuse liikmetele antav akrediteering, mida liikmed regulaarselt hindavad, et tagada akrediteerimisprogrammide samaväärsus, võimaldab seda, et ühes maailma paigas asuva ettevõtte akrediteeritud vastavushindamise sertifikaati tunnustatakse ka maailma teistes paikades.

Käesolev dokument tühistab ja asendab PEFC ST 2003:2012 teise väljaande.

Sissejuhatus

PEFC Nõukogu nõuete kohaselt peavad tarneahela sertifitseerimist teostavad sertifitseerimisasutused täitma ISO/IEC 17065, PEFC dokumentatsioonis esitatud ja käesolevas dokumendis viidatud ISO 19011 asjakohaseid nõudeid.

ISO/IEC 17065 on rahvusvaheline standard, kus on esitatud toodete, teenuste ja protsesside sertifitseerimist teostavatele asutustele asjakohased kriteeriumid. Tarneahela sertifitseerimine on sertifitseerimisprotsess, kus tarneahel on kogum omavahel seotud või toimivaid tegevusi, mille käigus kantakse hangitud toormaterjali kohta saadud päritoluteave üle teabeks, mis väljastatakse müüdava/töödeldud toote päritoluteabena. PEFC tarneahela nõudeid on kirjeldatud standardis PEFC ST 2002 ning PEFC kaubamärkide kasutuse reeglid on toodud PEFC Nõukogu tehnilises dokumendis PEFC ST 2001.

Sõna “peab” kasutatakse käesolevas dokumendis juhul, kui viidatakse ISO/IEC 17065 ja PEFC tarneahela sertifitseerimisega seotud sätetele, mille täitmine on kohustuslik. Sõna “peaks” kasutatakse juhul, kui osutatakse IAF ja PEFC Nõukogu antud juhisele, mille täitmine ei ole küll kohustuslik, kuid on tunnustatud kui nõuete täitmiseks sobiv meetod või vahend.

Kohustuslikuks täitmiseks ettenähtud juhiseid annab käesolevas dokumendis üksnes PEFC Nõukogu.

Käesolev dokument ei hõlma ISO/IEC 17065 ja ISO 19011 tekste. Nimetatud dokumente saab taotleda ISO-lt või rahvuslikelt standardiorganisatsioonidelt.

1 Reguleerimisala

Käesolev dokument kehtestab PEFC ST 2002 alusel tarneahela sertifitseerimist teostavatele sertifitseerimisasutustele sertifitseerimisskeemiga seotud lisanõuded.

2 Normdokumendid

Käesolevas standardis kehtivad dateeritud viidete korral üksnes dokumendis osutatud väljaanded. Dateerimata viidete korral kehtib osutatud dokumendi uusim väljaanne (sh kõik võimalikud muudetud versioonid).

IAF MD 2. Kohustuslik dokument juhtimissüsteemide akrediteeritud sertifitseeringu ülekandmiseks (*Mandatory Document for the Transfer of Accredited Certification of Management Systems*)

IAF MD 4. Kohustuslik dokument elektrooniliste andmeside vahendite kasutamiseks auditeerimisel/hindamisel (*Mandatory Document for the use of Information and Communication Technology (ICT) for auditing/assessment purposes*)

ISO/IEC 17000. Vastavushindamine. Sõnavara ja üldised põhimõtted (*Conformity assessment – Vocabulary and general principles*)

ISO/IEC 17065. Vastavushindamine. Tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivatele asutustele esitatavad nõuded (*Conformity assessment – Requirements for bodies certifying products, processes and services*)

ISO 19011. Juhtimissüsteemide auditeerimise juhised (*Guidelines for auditing management systems*)

ISO/IEC Juhis 2:2004. Standardimine ja standardimisega seotud tegevused. Põhisõnavara (*Standardization and related activities – General vocabulary*)

PEFC ST 2002. Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahel. Nõuded. (*Chain of Custody of Forest and Tree Based Products – Requirements*) (edaspidi: Tarneahela standard) (kättesaadav veebilehel www.pefc.org)

PEFC ST 2001. PEFC kaubamärgireeglid. Nõuded (*PEFC Trademarks Rules – Requirements*) (edaspidi PEFC Kaubamärkide standard) (kättesaadav veebilehel www.pefc.org)

3 Mõisted ja määratlused

Lisaks käesolevas osas toodud määratlustele kehtivad kõnealuses standardis ISO/IEC 17000, ISO/IEC 17065, ISO 19011, ISO/IEC juhendis 2 ja PEFC ST 2002 standardis sätestatud mõisted ja määratlused.

3.1 Audit

Süsteemaatiline, sõltumatu ja dokumenteeritud protsess objektiivsete tõendite hankimiseks ja sõltumatu hinnangu andmiseks, et hinnangust lähtuvalt otsustada, mil määral on auditi kriteeriumid täidetud.

Märkus: käesolevas dokumendis kasutatud mõiste "audit" vastab ISO/IEC 17065 kasutatud mõistele "hindamine".

3.2 Sertifitseerimisotsuse tegija

Isik või rühm inimesi (nt komitee), kes ei osale auditiprotsessis ning kelle sertifitseerimisasutus on määranud sertifitseerimisotsuse tegijaks.

3.3 Tarneahela standard

PEFC ST 2002. Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahel. Nõuded.

3.4 Kliendiorganisatsioon

Organisatsioon, sealhulgas mitme tegevuskohaga organisatsioon, mis taotleb tarneahela sertifitseerimist või mille tarneahel on sertifitseeritud.

Märkus: käesolevas dokumendis kasutatud mõiste “kliendiorganisatsioon” vastab ISO/IEC 17065 kasutatud mõistele “tarnija”.

3.5 Oluline mittevastavus

Tarneahela standardi ühe või mitme nõude ignoreerimine või suutmatus nõuet/nõudeid täita või täitmist jätkata, mille tulemusena satub ohtu süsteemi funktsioneerimine ja tarneahela tõhusus ning/või mis tekitab kahtlust kliendiorganisatsiooni sertifitseeritud toormaterjali müüjiväidete kohta.

Märkus: oluline mittevastavus võib olla ainuke mittevastavus või rida väheolulisi omavahel seotud mittevastavusi, mis kogumis arvestatuna võivad moodustada olulise mittevastavuse.

3.6 Väheoluline mittevastavus

Ühekordne suutmatus täita **tarneahela standardi** nõudeid, mille tulemusena ei satu ohtu süsteemi funktsioneerimine ega tarneahela tõhusus ning/või mis ei tekita kahtlust kliendiorganisatsiooni sertifitseeritud toormaterjali müüjiväidete suhtes.

3.7 Tähelepanek

Auditi leid, mis ei viita mittevastavusele. Auditirühma tähelepanekut võib käsitleda kui olukorra parandamise võimalust.

3.8 PEFC tunnustatud organ

PEFC tunnustatud organ on üksus, millel on PEFC Nõukogu luba väljastada PEFC kaubamärkide litsentse ja määrata PEFC Nõukogu nimel sertifitseerimisasutusi teavitatud asutusteks. Tavaliselt on tunnustatud organiks **PEFC rahvuslikud juhtorganid**.

3.9 PEFC rahvuslikud juhtorganid

PEFC rahvuslikud juhtorganid on sõltumatud rahvuslikud organisatsioonid, mis on asutatud eesmärgiga arendada ja ellu viia PEFC skeemi oma riigis. PEFC rahvuslike juhtorganite nimekiri ja nende kontaktandmed on kättesaadavad PEFC veebilehel. PEFC rahvuslikku juhtorganit nimetatakse sageli ka **PEFC tunnustatud juhtorganiks**. Vaata alapunkti 3.8.

3.10 Auditi ülevaataja

Isik või isikute rühm (nt komitee), kes ei osale auditiprotsessis ning kelle sertifitseerimisasutus on määranud **auditiga** seonduva teabe ja tulemuste ülevaatajaks.

3.11 Tehniline ekspert

Isik, kes annab auditimeeskonnale teemakohast teavet või nõu. Tehniline ekspert ei ole audiitor.

4 Üldnõuded

Kriteeriumid, mille alusel hinnatakse kliendiorganisatsiooni tarneahelat, on toodud **PEFC tarneahela standardi** ja kaubamärkide standardi viimases versioonis.

Märkus: **tarneahela standardi** ja kaubamärkide standardi viimased versioonid, parandused ja vastavad üleminekuperioodid on kättesaadavad PEFC Nõukogu ametlikul veebilehel www.pefc.org.

4.1 Õiguslikud ja lepingulised asjaolud

Käesolevas dokumendis kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 4.1 toodud nõuded.

4.1.1 Juhul, kui sertifitseerimisasutus kasutab PEFC logo sertifitseerimisdokumendil või mõnel muul PEFC sertifitseerimisskeemiga seotud eesmärgil, võib logo kasutamine põhineda üksnes PEFC Nõukogu või PEFC Nõukogu tunnustatud asutuse välja antud litsentsil ja kooskõlas PEFC kaubamärkide standardiga.

4.1.2 Sertifitseerimisasutus selgitab **kliendiorganisatsioonile**, et PEFC logo väljastatud sertifikaadil viitab üksnes **kliendiorganisatsiooni** vastavusele PEFC sertifitseerimisskeemiga, kuid ei anna **kliendiorganisatsioonile** õigust kasutada PEFC kaubamärke.

Märkus: kliendiorganisatsioon, millel on kehtiv PEFC tarneahela sertifikaat, võib PEFC kaubamärke "tootel" või "tooteväliselt" kasutada ainult koos organisatsioonile antud PEFC kaubamärkide unikaalse litsentsinumbriga, mis on märgitud PEFC Nõukogu või mõne teise PEFC Nõukogu tunnustatud üksuse välja antud PEFC kaubamärkide kasutamise litsentsilepingule, ning kooskõlas PEFC kaubamärkide standardiga.

4.2 Erapooletuse tagamine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 4.2 sätestatud nõuded.

4.3 Vastutus ja finantseerimine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 4.3 sätestatud nõuded.

4.4 Mittediskrimineerimise tingimused

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 4.4 sätestatud nõuded.

4.5 Konfidentsiaalsus

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 4.5 sätestatud nõuded.

Sertifitseerimisasutus informeerib **kliendiorganisatsiooni** sellest, et sertifitseerimisasutusel on kohustus anda PEFC Nõukogule ja /või **PEFC rahvuslikule juhtorganile** teavet, ning täpsustab edastatava teabe ulatuse ja kasutuse. Sertifitseerimisasutus võtab **kliendiorganisatsioonilt** kirjaliku nõusoleku, et võib PEFC Nõukogule ja/või **PEFC rahvuslikule juhtorganile kliendiorganisatsiooni kohta** teavet edastada. Kirjalik leping koostatakse vastavalt andmekaitseseadusele, mida kohaldatakse riigis, kus on registreeritud **kliendiorganisatsioon** ja sertifitseerimisasutus.

4.6 Üldsusele kättesaadav teave

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 4.6 sätestatud nõuded.

5 Struktuurinõuded

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) punktis 5 sätestatud nõuded.

6 Ressursinõuded

6.1 Sertifitseerimisasutuse personal

6.1.1 Üldnõuded

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 6.1.1 sätestatud nõuded.

6.1.1.1 Sertifitseerimistegevustes osalev personal

6.1.1.1.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et peamisi tegevusi, näiteks lepingute läbivaatamine, auditeerimine, sertifitseeringu andmine, audiitorite kontrollimine jne, läbi viival personalil oleksid nendeks tegevusteks asjakohased teadmised ja pädevus.

6.1.1.1.2 Edendada tuleb soolist võrdõiguslikkust.

6.1.1.2 Audiitorid

Sertifitseerimisasutus järgib audiitorite valikul dokumenteeritud korda, mis tagab, et audiitoritel oleksid ISO 19011:2018 alapunktides 7.1, 7.2.1, 7.2.2, 7.2.3.1, 7.2.3.2 and 7.2.3.4 toodud isikuomadused, teadmised ja oskused.

6.1.1.2.1 Haridus

6.1.1.2.1.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et tarneahela **auditit** läbi viivatel audiitoritel oleksid vähemalt keskharidusele vastavad teadmised, mis hõlmavad metsa- ja/või puualase tööstuse ning seotud tegevusharude alaseid teadmisi või oleksid nimetatud teadmised lisaks keskharidusele omandatud vastavatel kursustel.

Märkus: keskharidus on osa riiklikust haridussüsteemist, mis järgneb põhiharidusele ning saadakse enne kolmanda astme hariduse omandamist, näiteks ülikooli või sellega sarnasesse haridusasutusse astumist.

6.1.1.2.1.2 Metsa ja/või puupõhise tööstuse ning nendega seotud tegevusharude alast eriharidust võib asendada töökogemus nendes sektorites juhul, kui sertifitseerimisasutus suudab tõendada, et see on võrdne nõutud haridustasemega.

Märkus: metsa- ja/või puupõhised tööstused ja nendega seotud tegevusharud hõlmavad näiteks tootmist, teaduslikke uurimusi, haridust, standardite väljatöötamist, metsatööstus-/metsatoodete ühinguid, metsaseadusi ja määrusi, transporti, levitamist ja ümbertöötlemist või metsa- ja/või puupõhiste toodete transporti ja ladustamist.

6.1.1.2.2 Töökogemus

6.1.1.2.2.1 Sertifitseerimisorgan tagab, et audiitori kvalifikatsioon hõlmaks eelkõige vähemalt kolme aastat täiskohaga töökogemust metsa- ja/või puupõhises tööstuses ja nendega seotud tegevusharudes.

Märkus: metsa- ja/või puupõhised tööstused ja nendega seotud tegevusharud hõlmavad näiteks tootmist, teaduslikke uurimusi, haridust, standardite väljatöötamist, metsatööstus-/metsatoodete ühinguid, metsaseadusi ja määrusi, transporti, levitamist ja ümbertöötlemist või metsa- ja/või puupõhiste toodete transporti ja ladustamist.

6.1.1.2.2.2 Töökogemust võib vähendada aasta võrra juhul, kui audiitor on omandanud asjakohase kolmanda taseme hariduse (keskeri- või kõrgharidus) metsa- ja/või puupõhise tööstuse ja nendega seotud tegevusharude erialal.

Märkus: kolmanda taseme haridus (keskeri- ja kõrgharidus) on haridustase, mida saab omandada pärast teise taseme hariduse (keskhariduse) omandamist.

6.1.1.2.2.3 Töökogemust võib vähendada aasta võrra juhul, kui audiitor on praktikandina kvalifitseeritud audiitori juhendamisel läbi viinud neli tarneahela auditit lisaks tarneahela audititele, mida on vastavalt alapunktile 6.1.1.2.5.1. vaja läbi viia audiitori kvalifikatsiooni omandamiseks.

6.1.1.2.3 PEFC tarneahela koolitus

Sertifitseerimisasutus tagab, et uued audiitorid oleksid saanud PEFC süsteemi ja PEFC Nõukogu tunnustatud **PEFC tarneahela standardi** alase põhikoolituse.

Märkus: koolitusvõimaluste kohta saab täpsemat teavet PEFC veebilehelt [PEFC website](#).

6.1.1.2.4 Auditikoolitus

Sertifitseerimisasutus tagab, et audiitorid oleksid edukalt läbinud ISO standardil 19011 põhineva auditimetoodika koolituse.

6.1.1.2.5 Auditikogemus

6.1.1.2.5.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et audiitori kvalifikatsiooni tõenduseks oleks audiitor eelkõige praktikandina viimase kolme aasta jooksul kvalifitseeritud audiitori juhendamisel läbi viinud tarneahela **auditeid** vähemalt neljas organisatsioonis, sealhulgas vähemalt kaks PEFC tarneahela **auditit**. Praktikandina läbiviidud tarneahela auditite arvu võib vähendada kahe PEFC tarneahela auditini nendel audiitoritel, kellel on kvalifikatsioon auditite läbiviimiseks tarneahela, ISO 9001 või ISO 14001 standardite alal metsa- ja /või puupõhistes sektorites.

6.1.1.2.6 Pädevus

6.1.1.2.6.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et audiitorid demonstreeriksid võimet rakendada oma teadmisi ja oskusi alljärgnevates valdkondades:

- a) PEFC süsteemi eesmärgid ja põhiprotsessid, sealhulgas PEFC säästva metsamajandamise standardi nõuded (PEFC ST 1003), mis on määratletud PEFC tarneahela vaieldavate allikate mõistes (PEFC ST 2002, alapunkti 3.6 lõiked b, c, d ja e);
- b) auditi põhimõtted, protseduurid ja meetodid (vt ISO 19011:2018 alapunkti 7.2.3.2.a), mis võimaldavad audiitoril neid erinevates **auditites** vastavalt rakendada ja tagada, et **auditid** viiakse läbi ühtselt ja süstemaatiliselt;
- c) organisatsioonivaldkond (vt ISO 19011:2018 alapunkt 7.2.3.2.c), sealhulgas organisatsiooni suurus, struktuur, funktsioonid ja suhted, üldised äriprotsessid ja nendega seotud terminoloogia, kultuurilised ja sotsiaalsed tavad, näiteks oskus rääkida **kliendiorganisatsiooni** töökeelt või keelt, mille kasutamises sertifitseerimisasutus ja klient kokku lepivad, võimaldamaks audiitoril aru saada organisatsiooni tegevusvaldkonnast;
- d) kohaldatav rahvusvaheline seadusandlus ning antud riigis kohaldatav metsajuhtimis- ja õiguskaitseüsteem, mis on asjakohased metsa- ja puupõhise toormaterjali hankimise osas ning vaieldavatest allikatest pärit toormaterjali kasutuse vältimiseks, et võimaldada audiitoril aru saada kliendiorganisatsiooni lepingulistest suhetest tarnijatega ning hinnata kliendiorganisatsiooni protseduure vaieldavatest allikatest pärineva toormaterjali hankimise vältimiseks. Teadmised ja arusaamine nimetatud valdkonnast hõlmavad:
 - i. lepinguid ja kokkulepped, sealhulgas töölepingud ja/või kollektiivsete läbirääkimiste lepingud;
 - ii. sertifitseerimata toormaterjali päritoluriigis kohaldatav metsajuhtimis- ja õiguskaitseüsteem, mis hõlmab töötajate sotsiaalseid, töötervishoiu ja –ohutusega seotud küsimusi;
 - iii. töötajate õigustega seotud rahvusvahelised konventsioonid (ILO põhikonventsioonid);
 - iv. metsa- ja puupõhiste toodete kauplemisega seotud rahvusvahelised lepingud ja konventsioonid.

6.1.1.2.6.2 Sertifitseerimisasutus tagab, et audiitorid suudaksid tõendada võimet rakendada terminoloogiat, teadmisi, arusaamist ja oskusi PEFC tarneahela alljärgnevates valdkondades:

- a) PEFC **tarneahela standardi** (PEFC ST 2002) põhimõtted ja nõuded;
- b) konkreetse sektori tooted (sealhulgas mittemetsapõhised tooted ja ringlussevõetud materjalist tooted), protsessid ja tavad, rakendatav toormaterjalivoog, mõõtmised ja kontrollimeetmed;
- c) juhtimissüsteemide rakendamine metsa- ja puupõhises tööstuses ja sellega seotud tegevusharudes ja nendevaheliste komponentide koostoime;
- d) infosüsteemid ja tehnoloogia dokumentide, andmete ja aruannete autoriseerimiseks, turvalisuse tagamiseks, levitamiseks ja kontrollimiseks;
- e) PEFC kaubamärkide ja teiste tootemärgistuste ning müügiväidete rakendamine;
- f) meetmete rakendamine toormaterjali vaieldavatest allikatest hankimise vältimiseks, sealhulgas vastav riskihindamise meetodika ja indikaatorid ning
- g) sotsiaal-, töötervishoiu ja -ohutuse valdkonnaga seotud nõuded.

6.1.1.2.6.3 Sertifitseerimisasutus säilitab tõendid tarneahela audiitorite iga-aastase kontrollimise kohta rakendades järgmisi meetodeid: auditiaruannete läbivaatamine või kliendiorganisatsioonide tagasiside jne, sõltuvalt audiitorite kasutamise sagedusest ja nende

tegevusega seotud riski ulatusest, ning perioodilised vaatlusauditid. Eelkõige vaatab sertifitseerimisasutus tulemuslikkuse taustal läbi oma personali kompetentsuse eesmärgiga määratleda koolitusvajadused.

6.1.1.3 Auditirühm

Auditirühm koosneb audiitoritest, kes täidavad alapunktis 6.1.1.2 sätestatud nõudeid. Samuti peab auditirühmas arvesse võtma soolist tasakaalu.

6.1.1.3.1 Tehnilised eksperdid

Teatavatel juhtudel võib tekkida vajadus kaasata **tehnilisi eksperte**, kes toetavad asjakohaste tehniliste teadmiste ja kogemustega audiitorite pädevust konkreetses tehnilises valdkonnas. Tehnilised eksperdid on auditeeritavast sõltumatud. Nende nimed ja organisatsioon lisatakse auditiaruandele.

6.1.1.4 Auditi ülevaataja ja sertifitseerimisotsuse tegija

Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** vastaksid allkirjeldatud nõuetele. Kui **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** on inimeste rühm, peab vähemalt üks rühma liige vastavama alltoodud nõuetele.

Märkus: **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** võib olla üks ja sama isik. Vaata ISO/IEC 17065:2012(E) punkti 7.6.2 märkust.

6.1.1.4.1. Haridus

6.1.1.4.1.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaatajal** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegijal** on vähemalt keskharidusele vastavad teadmised, mis hõlmavad metsa- ja/või puualase tööstuse ning sellega seotud tegevusharude alaseid teadmisi või on nimetatud teadmised lisaks keskharidusele omandatud vastavatel kursustel.

Märkus: keskharidus on osa riiklikust haridussüsteemist, mis järgneb põiharidusele ning saadakse enne kolmanda astme hariduse omandamist, näiteks ülikooli või sellega sarnasesse haridusasutusse astumist.

6.1.1.4.1.2 Metsa ja/või puupõhise tööstuse ning nendega seotud tegevusharude alast eriharidust võib asendada töökogemus nendes sektorites juhul, kui sertifitseerimisasutus suudab tõendada, et see on võrdne nõutud haridustasemega.

Märkus: metsa- ja/või puupõhised tööstused ja nendega seotud tegevusharud hõlmavad näiteks tootmist, teaduslikke uurimusi, haridust, standardite väljatöötamist, metsatööstus-/metsatoodete ühinguid, metsaseadusi ja määrusi, transporti, levitamist ja ümbertöötlemist või metsa- ja/või puupõhiste toodete transporti ja ladustamist.

6.1.1.4.2 Töökogemus

6.1.1.4.2.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegijal** oleks vähemalt kolm aastat täiskohaga töökogemust vastavushindamise alal.

6.1.1.4.2.2 Töökogemust võib vähendada aasta võrra juhul, kui **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** on omandanud asjakohase ja sobiva kolmanda taseme hariduse metsa- ja/või puupõhise tööstuse ja nendega seotud tegevusharude erialal.

Märkus: kolmanda taseme haridus (keskeri- ja kõrgharidus) on haridustase, mida saab omandada pärast teise taseme hariduse (keskhariduse) omandamist.

6.1.1.4.2. Kvalifitseeritud PEFC tarneahela audiitori puhul arvestatakse, et tal on juba nõutud miinimum töökogemus.

6.1.1.4.3 PEFC tarneahela koolitus

Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** oleksid saanud PEFC süsteemi ja PEFC Nõukogu tunnustatud **PEFC tarneahela standardi** alase põhikoolituse.

Märkus: koolitusvõimaluste kohta saab täpsemat teavet PEFC veebilehel [PEFC website](#)

6.1.1.4.4 Auditikoolitus

Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** oleksid edukalt läbinud ISO 19011 standardil põhineva auditi meetodika koolituse.

6.1.1.4.5 Auditikogemus

6.1.1.4.5.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** kvalifikatsiooni tõenduseks oleksid **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** eelkõige viimase kolme aasta jooksul teostanud vähemalt ühe PEFC tarneahela **auditi** vaatluse.

6.1.1.4.6 Pädevus

6.1.1.4.6.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et **auditi ülevaataja** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegija** oleksid võimelised rakendama oma teadmisi ja oskusi alljärgnevates valdkondades:

- a) PEFC süsteemi eesmärgid ja põhiprotsessid, sealhulgas PEFC säästva metsamajandamise standardi nõuded (PEFC ST 1003), mis on määratletud PEFC tarneahela vaieldavate allikate mõistes (PEFC ST 2002, ala c, d ja e);
- b) auditi põhimõtted, protseduurid ja meetodid (vt ISO 19011:2018 alapunkti 7.2.3.2.a);
- c) organisatsioonivaldkond (vt ISO 19011:2018 alapunkti 7.2.3.2.c), sealhulgas organisatsiooni suurus, struktuur, funktsioonid ja suhted, üldised äriprotsessid ja nendega seotud terminoloogia, kultuurilised ja sotsiaalsed tavad;
- d) kohaldatav rahvusvaheline seadusandlus ning antud riigis kohaldatav metsajuhtimis- ja õiguskaitstesüsteem, mis on asjakohane metsa- ja puupõhise toormaterjali hankimisel ning vaieldavatest allikatest pärit toormaterjali kasutuse vältimiseks. Teadmised ja arusaamine nimetatud valdkonnast hõlmavad:
 - i. lepinguid ja kokkuleppeid, sealhulgas töölepingud ja/või kollektiivsete läbirääkimiste lepingud;
 - ii. sertifitseerimata toormaterjali päritoluriigis kohaldatav metsajuhtimis- ja õiguskaitstesüsteem, mis hõlmab töötajate sotsiaalseid, töötervishoiu ja -ohutusega seotud küsimusi;
 - iii. töötajate õigustega seotud rahvusvahelised konventsioonid (ILO põhikonventsioonid);
 - iv. metsa- ja puupõhiste toodete kauplemisega seotud rahvusvahelised lepingud ja konventsioonid.

6.1.2 Sertifitseerimisprotsessis osaleva personali pädevuse tagamine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 6.1.2 toodud nõuded.

6.1.2.1 Sertifitseerimisasutus tagab, et kvalifitseeritud **auditi ülevaatajad**, **sertifitseerimisotsuse tegijad** ja audiitorid osaleksid iga kahe kalendriaasta järel metsa- ja puupõhiste toodete tarneahela täienduskoolitustel, mida on tunnustanud PEFC Nõukogu.

Märkus: koolitusvõimaluste kohta saab täpsemat teavet PEFC veebilehel [PEFC website](#)

6.1.2.2 Kui kerkib esile PEFC **tarneahela standardi** ja/või PEFC kaubamärkide standardiga seotud uus teema, tagab sertifitseerimisasutus, et kvalifitseeritud **auditi ülevaatajad**, **sertifitseerimisotsuse tegijad** ja audiitorid osaleksid PEFC Nõukogu tunnustatud täiendkoolitusel, mis hõlmab standardite uusi versioone, enne, kui nad asuvad oma ülesandeid nende alusel täitma.

Märkus: koolitusvõimaluste kohta saab täpsemat teavet PEFC veebilehel [PEFC website](#).

6.1.2.3 Sertifitseerimisasutus tagab, et audiitor oleks kvalifikatsiooni säilitamiseks teostanud aastas vähemalt viis välisauditit, mis hõlmavad tarneahela standardeid, ISO 9001 või ISO 14001 standardeid metsa- ja/või puupõhise tööstuse ja nendega seotud tegevusharude osas,

sealhulgas vähemalt kaks PEFC tarneahela **auditit**. **Audititele** pühendatud tööaeg peab kokku olema vähemalt seitse päeva.

Märkus 1: seitse päeva audititööd võib sisaldada ka aruannete koostamisele kulunud aega.

6.1.2.4 Erandjuhul, kui seaduses ettenähtud puhkuse või pikaajalise haiguse tõttu ei ole audiitoril võimalik täita punktis 6.1.2.3 sätestatud nõudeid, peab audiitor kvalifitseeritud audiitori juhtimisel läbi viima vähemalt kaks PEFC tarneahela **auditit**.

6.1.2.5 **Auditi ülevaatajad** ja/või **sertifitseerimisotsuse tegijad** peavad vaatlema vähemalt ühte PEFC tarneahela **auditit** kalendriaasta jooksul.

Tabel: ülevaade kvalifikatsiooninõuetest

	Audiitor	Auditi ülevaataja ja sertifitseerimisotsuse tegija
Haridus	<ul style="list-style-type: none"> - Vähemalt keskharidusele vastavad teadmised, mis hõlmavad metsa- ja/või puualase tööstuse ning seotud tegevusharude alaseid teadmisi või on nimetatud teadmised lisaks keskharidusele omandatud vastavatel kursustel. - Metsa ja/või puupõhise tööstuse ning nendega seotud tegevusharude alast eriharidust võib asendada töökogemus nendes sektorites juhul, kui sertifitseerimisasutus suudab tõendada, et see on võrdne nõutud haridustasemega. 	
Töökogemus	<ul style="list-style-type: none"> - Vähemalt kolm aastat täiskohaga töökogemust metsa- ja/või puupõhises tööstuses ja nendega seotud tegevusharudes. - Võib vähendada aasta võrra juhul, kui audiitor on omandanud asjakohase kolmanda taseme hariduse (keskeri- või kõrgharidus) metsa- ja/või puupõhise tööstuse ja nendega seotud tegevusharude erialal. - Võib vähendada aasta võrra juhul, kui audiitor on praktikandina kvalifitseeritud audiitori juhendamisel läbi viinud neli tarneahela auditit lisaks tarneahela audititele, mida on vastavalt punktile 6.1.1.2.5.1. vaja läbi viia audiitori kvalifikatsiooni omandamiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vähemalt kolm aastat täiskohaga töökogemust vastavushindamise alal. - Võib vähendada aasta võrra juhul, kui auditi ülevaataja ja/või sertifitseerimisotsuse tegija on omandanud asjakohase kolmanda taseme hariduse (keskeri- või kõrgharidus) metsa- ja/või puupõhise tööstuse ja nendega seotud tegevusharude erialal. - Kvalifitseeritud PEFC tarneahela audiitori puhul arvestatakse, et tal on juba nõutud miinimum töökogemus.
Koolitus	<ul style="list-style-type: none"> - PEFC Nõukogu tunnustatud põhikoolitus - ISO/IEC 19011 	
Auditikogemus	<ul style="list-style-type: none"> - Audiitor on praktikandina viimase kolme aasta jooksul kvalifitseeritud audiitori juhendamisel läbi viinud tarneahela auditeid vähemalt neljas organisatsioonis, sealhulgas vähemalt kaks PEFC tarneahela auditit. - Praktikandina läbiviidud auditite arvu võib vähendada kahe PEFC tarneahela auditini nendel audiitoritel, kellel on kvalifikatsioon auditite läbiviimiseks tarneahela standardite, ISO 9001 või ISO 14001 standardite alal metsa- ja /või puupõhistes sektorites. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sertifitseerimisasutus tagab, et auditi ülevaataja ja/või sertifitseerimisotsuse tegija oleksid viimase kolme aasta jooksul teostanud vähemalt ühe PEFC tarneahela auditi vaatluse.
Pädevus	Vaata punkti 6.1.1.2.6 nõuet.	Vaata punkti 6.1.1.4.6 nõuet.

Kvalifikatsiooni säilitamine		
Koolitus	- PEFC Nõukogu tunnustatud täiendkoolitus - iga kahe aasta tagant ja - kui kerkib esile PEFC tarneahela standardi või PEFC kaubamärkide standardiga seotud uus teema.	
Auditikogemus	- Aastas vähemalt viis välis auditit , mis hõlmavad tarneahela standardeid, ISO 9001 või ISO 14001 standardeid metsa- ja/või puupõhise tööstuse ja nendega seotud tegevusharude osas, sealhulgas vähemalt 2 PEFC tarneahela auditit . Audititele pühendatud tööaeg peab kokku olema vähemalt seitse päeva. - Erandjuhul, kui seaduses ettenähtud puhkuse või pikaajalise haiguse tõttu ei ole audiitoril võimalik täita punktis 6.1.2.3 sätestatud nõudeid, peab audiitor kvalifitseeritud audiitori juhtimisel läbi viima vähemalt kaks PEFC tarneahela auditit .	- Vähemalt ühe PEFC tarneahela auditi vaatluse teostamine kalendriaasta jooksul.

Märkus: käesolev tabel on üksnes kokkuvõtlik ülevaade audiitoritele, **auditi ülevaatajatele ja sertifitseerimisotsuse tegijatele** esitatud kvalifikatsiooninõuetest. Üksikasjalikumad nõuded on toodud käesoleva standardi tekstis.

6.1.3 Lepingu sõlmimine personaliga

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 6.1.3 toodud nõuded.

6.2 Hindamisressursid

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) punktis 6.2 toodud nõuded.

7 Protsessinõuded

7.1 Üldpõhimõtted

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.1 toodud nõuded.

7.1.1 Lisaks ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.1.3 sätestatule võib sertifitseerimisasutus edastada üldsusele kättesaadavaid dokumente, näiteks **PEFC rahvusliku juhtorgani** välja antud juhiseid, selgitusi ja tõlgendusi.

7.2 Kohaldamine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.2 toodud nõuded

7.2.1 Sertifitseerimisasutus peab **kliendiorganisatsioonilt** saama vähemalt alljärgneva sertifitseerimistaotlusega seotud teabe ja dokumentatsiooni:

- ettevõtte nimi, juriidiline vorm, aadress ja õiguslik seisund;
- kliendiorganisatsiooni** dokumenteeritud protseduurid, mis on määratletud PEFC tarneahela standardis;

- c) PEFC tarneahelaga hõlmatud toodete piisavalt täpne määratlus ja kirjeldus, mis võimaldavad määratleda tooterühmad;
- d) mitme tegevuskoha sertifitseerimisel PEFC tarneahelaga hõlmatud tegevuskohad (vastavalt PEFC **tarneahela standardi** määratlustele).

Märkus: nimetatud teavet ei pea sertifitseerimisasutus saama esmase kontakti võtmisel **kliendiorganisatsiooniga**, küll aga vähemalt enne punktides 7.3 ja 7.4 nimetatud tegevuste elluviimist.

7.2.2 Sertifitseerimisasutus peab **kliendiorganisatsioonilt** saama PEFC tarneahelaga hõlmatud toodete, sõltuvalt olukorrast, kas iga ala ja/või tooterühma kohta, vähemalt alljärgnevat teavet, mis on seotud **PEFC tarneahela standardi** valikuliste nõuete täitmisega:

- a) tarneahela meetod
- b) PEFC kaubamärkide kavandatav kasutus.

Märkus: nimetatud teavet ei pea sertifitseerimisasutus küsima esmase kontakti võtmisel **kliendiorganisatsiooniga**, küll aga vähemalt enne punktides 7.3 ja 7.4 nimetatud tegevuste elluviimist.

7.2.3 Sertifitseerimisasutus peab **kliendiorganisatsioonilt** saama piisavalt teavet selleks, et sertifitseerimisasutus saaks hinnata, kas taotlust peaks uue taotluse asemel käsitlema sertifitseeringu ülekandmisena. Vaata ka punktis 7.4.10 toodud nõuet.

7.3 Avalduse läbivaatamine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.3 toodud nõuded.

7.3.1 Sertifitseerimisasutus peab enne auditi teostamist läbi vaatama kliendiorganisatsiooni dokumentatsiooni (vt alapunkt 7.2.1 b), et otsustada, kas dokumentatsioon vastab sertifitseerimiskriteeriumidele.

7.4 Audit

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.4 toodud nõuded.

7.4.1 Sertifitseerimisasutusel peavad olema dokumenteeritud protseduurid auditiplaani koostamiseks, et tagada auditiplaani koostamine iga **auditi** jaoks, ning panna alus kokkuleppele, mis puudutab audititegevuste kavandamist ja läbiviimist. Enne **auditiga** alustamist tehakse auditiplaan **kliendiorganisatsioonile** teatavaks ja lepitakse kokku **auditi** läbiviimise kuupäevad.

Märkus: Juhised auditiplaani kavandamiseks on toodud ISO 19011:2018 alapunktis 6.3.2.

7.4.2 Mitme tegevuskoha sertifitseerimisel peab auditiplaanis välja tooma tegevuskohad, mida valimi raames külastatakse. Sertifitseerimisasutus viitab kohustuslikule lisale 3.

7.4.3 Sertifitseerimisasutusel peavad olema dokumenteeritud protseduurid auditirühma, sealhulgas auditirühma juhi, valimiseks ja ametisse määramiseks.

Märkus: juhend auditirühma, sealhulgas auditirühma juhi valimise kohta on toodud ISO 19011:2018 alapunktis 5.5.4.

7.4.4 **Auditi** eesmärk on

- a) otsustada, kas kliendiorganisatsiooni
 - i. tarneahela protsess vastab PEFC **tarneahela standardi** nõuetele ja nende tõhusale rakendamisele;
 - ii. juhtimissüsteem vastab PEFC **tarneahela standardi** nõuetele ja nende tõhusale rakendamisele;
 - iii. tarneahelasüsteem vastab toormaterjali vastuolulistest allikatest hankimise vältimise nõuetele (PEFC nõuetekohase hoolsuse rakendamise kohustus) ja nende tõhusale rakendamisele, kui see on asjakohane;
 - iv. PEFC kaubamärkide kasutus vastab PEFC kaubamärkide standardi nõuetele ja nende tõhusale rakendamisele; kas **kliendiorganisatsiooni** ja PEFC Nõukogu või

PEFC tunnustatud organi vahel sõlmitud PEFC kaubamärkide litsentsi leping on kehtiv ning võimaldab **kliendiorganisatsioonil** PEFC kaubamärke kasutada;

Märkus: PEFC kaubamärkide kasutust ja PEFC müügiväiteid hinnatakse järelevalveauditite ja resertifitseerimisauditite käigus. Esmase auditi korral hinnatakse PEFC kaubamärkide ja PEFC müügiväidete kavandatavat kasutust.

b) koguda andmeid vastavalt PEFC teavitamislepingus sätestatud nõuetele.

7.4.5 Sertifitseerimisasutus viib **auditi** läbi vastavalt ISO 19011:2018 alapunktis 6.4. toodud asjakohastele juhistele. Reeglina viiakse **auditid** (esmane, järelevalve- ja resertifitseerimisaudit) läbi kohapeal, välja arvatud juhtudel, kui kohaldatakse käesoleva standardi punktides 7.4.6 või 7.9.2 toodud nõudeid. Sellisel juhul võib sertifitseerimisasutus otsustada kaug**auditi** läbiviimise kasuks.

7.4.6 Füüsilist asukohta mitte omavate **kliendiorganisatsioonide audititeid** võib läbi viia kaugteel, kasutades infotehnoloogia vahendeid vastavalt IAF MD 4 nõuetele. Sertifitseerimisasutus peab näitama, et täismahus **auditit** saab läbi viia infotehnoloogia vahendeid kasutades.

Märkus 1: **kliendiorganisatsioonid**, millel on küll füüsiline tegevuskoht, kuid ei ole eelmisest **auditist** alates müünud ühtegi PEFC müügiväitega toodet, ei kvalifitseeru käesoleva nõude kohaselt kaugauditi läbiviimiseks.

Märkus 2: juhul, kui **kliendiorganisatsioon** ei ole eelmisest auditist alates hankinud PEFC müügiväitega toormaterjali ega müünud ühtegi PEFC müügiväitega toodet, võib kohaldada käesoleva standardi punkti 7.9.2.

7.4.7 Sertifitseerimisasutusel peavad olema dokumenteeritud protseduurid auditi aja kindlaksmääramiseks. Sertifitseerimisasutus otsustab auditirühmalt saadud teabe põhjal iga **kliendiorganisatsiooni** puhul eraldi, kui palju aega läheb **kliendiorganisatsiooni** PEFC tarneahela täieliku ja tõhusa **auditi** kavandamiseks ja läbiviimiseks. Sertifitseerimisasutuse kindlaksmääratud **auditi** aeg ja aja määramise põhjendus dokumenteeritakse. Minimaalne kohapealse **auditi** läbiviimise aeg on neli tundi. See ei hõlma aruandlust, välja arvatud juhul, kui seda saab eritingimuste olemasolul põhjendada ja dokumenteerida.

7.4.8 Sertifitseerimisasutusel peab olema dokumenteeritud **auditi** valimi moodustamise protseduur vastavalt ISO 19011:2018 punktis A.6. toodud juhistele.

7.4.9 **Auditi** aja ja valimi moodustamise protseduuride kindlaksmääramisel peab sertifitseerimisasutus arvesse võtma vähemalt alljärgnevaid aspekte:

- a) PEFC **tarneahela standardi** nõudeid;
- b) kliendiorganisatsiooni tegevuse mahtu ja keerukust PEFC tarneahela raames;
- c) materjalivarusid, mille ulatuse puhul võib tekkida märkimisväärne oht, et toormaterjali hangitakse vaieldavatest allikatest;
- d) PEFC kaubamärkide kasutuse ulatust;
- e) mis tahes tegevuste väljastellimist organisatsiooni tarneahela raames;
- f) eelnevate **auditite** tulemusi, sealhulgas kliendiorganisatsiooni juhtimissüsteemide auditite tulemusi;
- g) tegevuskohtade arvu ja mitme tegevuskoha auditiga seonduvaid küsimusi.

7.4.10 Sertifitseeringu ülekandmise korral toimib sertifitseerimisasutus ISO/IEC 17065 alapunkti 7.4.5 ja IAF MD2:2017 sätete kohaselt.

7.4.11 Auditiaruanne peab auditite kohta sisaldama vähemalt lisas 4 toodud teavet.

7.4.12 Sertifitseerimisasutus saadab nõudmisel inglisekeelse koopia auditiaruandest ja teistest PEFC nõutud vajalikest auditidokumentidest PEFC Nõukogule ja/või **PEFC rahvuslikule juhtorganile** vastavalt alapunktis 4.5 sätestatule.

7.5 Ülevaatamine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.5 sätestatud nõuded.

7.6 Sertifitseerimisotsus

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.6 sätestatud nõuded.

7.6.1 Auditileiud võib liigitada **olulisteks mittevastavusteks, väheolulisteks mittevastavusteks ja tähelepanekuteks**.

7.6.2 Enne esmase sertifitseeringu saamist peab kliendiorganisatsioon võtma parandusmeetmeid vähemalt **oluliste ja väheoluliste mittevastavuste** osas, mille täitmist kontrollib sertifitseerimisasutus.

7.6.3 Enne resertifitseeringu saamist peab kliendiorganisatsioon võtma parandusmeetmeid vähemalt **oluliste mittevastavuste** osas, mille täitmist kontrollib sertifitseerimisasutus.

7.6.4 **Auditi** käigus tuvastatud **oluliste ja väheoluliste mittevastavuste** likvideerimiseks peab **kliendiorganisatsioon** võtma parandusmeetmeid. Parandusmeetmete võtmise kava, sealhulgas ajakava, vaatab üle ja kinnitab sertifitseerimisasutus. Järelevalve**auditi** käigus tuvastatud **oluliste mittevastavuste** likvideerimiseks võetud parandusmeetmete sisseviimise tähtaeg ja sellest kinnipidamise kontrollimine sertifitseerimisasutuse poolt peab toimuma sertifitseerimisasutuse reeglite järgi, kuid ei tohi ületada kolme kuud. Resertifitseerimis- ja järelevalve**auditi** käigus tuvastatud **väheoluliste mittevastavuste** likvideerimiseks võetud parandusmeetmete täitmist kontrollitakse mitte hiljem kui järgmise **auditi** käigus.

7.7 Sertifitseerimise dokumentatsioon

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.5 sätestatud nõuded.

7.7.1 Sertifitseerimise dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt alljärgnevat teavet:

- a) sertifitseerimisasutuse andmed;
- b) tarneahela sertifitseerimist taotleva **kliendiorganisatsiooni** nimi ja aadress ning juriidiline/juriidilised tegevuskoht/tegevuskohad, mille tarneahelat soovitakse sertifitseerida, kui see on asjakohane;

Märkus 1: **kliendiorganisatsiooni** nimi ja aadress võivad olla juriidilise isiku nimi ja aadress, kus PEFC tarneahela tegevusi ei toimu (nt postiaadress). Sertifitseerimise dokumentatsiooni lisatakse sel juhul ka **kliendiorganisatsiooni** nimi ja aadress, kus hakatakse PEFC tarneahela sertifitseerimist läbi viima.

Märkus 2: juhul, kui tegemist on PEFC tarneahela sertifitseerimisega konkreetse projekti raames või "projektisertifitseerimisega" (vt PEFC GD 2001, lisa 1), viitab "nimi ja aadress" projekti juhtivale ettevõttele. Projektisertifitseerimisel võib projekti nime lisada projekti sertifikaadile.

- c) sertifikaadi liik (individuaalne, mitme tegevuskoha või tootjarühma sertifikaat);
- d) sertifitseerimise ulatus (vt punkt 7.7.2);
- e) sertifitseerimisasutuse PEFC kaubamärkide litsentsi numbriga PEFC logo;
- f) akrediteerimisasutuse akrediteerimismärk (kaasa arvatud akrediteerimisnumber, kui see on asjakohane);
- g) sertifitseeringu andmise, pikendamise või uuendamise kuupäev ning sertifitseeringu aegumise kuupäev või resertifitseerimise tähtaeg (vt 7.7.6). Jõustumise kuupäev sertifitseerimisdokumendil ei tohi olla varasem sertifitseerimisotsuse tegemise kuupäevast.

7.7.2 Sertifitseerimise ulatus peab hõlmama alljärgnevat teavet:

- a) viide PEFC ST 2002 standardile "Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahel. Nõuded", ning kui asjakohane, viide käesoleva standardi rahvuslikule tähisele, mis kinnitab, et tegemist on PEFC tunnustatud rahvusliku metsasertifitseerimisskeemiga;

Märkus: **tarneahela standardi** tähis viitab **tarneahela standardi** versioonile, mille alusel viidi läbi **audit** ning mis kehtis sertifitseeringu andmisel.

- b) viide PEFC ST 2001 standardile “Kaubamärkide kasutamise reeglid. Nõuded” ning kui asjakohane, viide käesoleva standardi rahvuslikule tähisele, mis kinnitab, et tegemist on PEFC tunnustatud rahvusliku metsasertifitseerimisskeemiga;

Märkus: kaubamärkide standardi tähis viitab kaubamärkide standardi versioonile, mille alusel viidi läbi **audit** ning mis kehtis sertifitseeringu andmisel.

- c) rakendatav tarneahela meetod;

- d) tarneahelaga hõlmatud tooted vastavalt PEFC tootekategooriatele.

Märkus: juhul, kui tegemist on PEFC tarneahela sertifitseerimisega konkreetsete projektide raames või “projektsertifitseerimisega” (vt PEFC GD 2001, lisa 1), võib projekti nime lisada projekti sertifikaadile.

7.7.3 Juhul, kui sertifitseerimisulatus on toodud sertifikaadi lisa, peab sertifikaadile märkima viite lisale ning lisa loetakse sertifikaadi lahutamatuks osaks ja esitatakse nõudmisel koos sertifikaadiga.

7.7.4 Sertifikaadi number peab koosnema järgmistest osadest antud järjekorras: sertifitseerimisasutuse nime lühend (kõikides väljastatud PEFC sertifikaatides tuleb kasutada sama lühendit), seejärel sidekriips (-), **tarneahela standardi** lühend PEFC-COC, seejärel uuesti sidekriips (-) ning sertifitseerimisasutuse poolt sertifikaadile väljastatud vastav number.

Märkus: sertifitseerimisasutuste nimest tuletatud lühendid peavad olema erinevad.

7.7.5 Sertifitseerimisasutus väljastab sertifitseerimisdokumendi inglise keeles või vajadusel mõnes teises keeles, kui töökeele osas on teisiti kokku lepitud.

7.7.6 Sertifitseering antakse maksimaalselt viieks aastaks.

7.7.7 Sertifitseerimisasutus teavitab koheselt vastavat **PEFC rahvuslikku juhtorganit** või PEFC Nõukogu juhul, kui **PEFC rahvuslikku juhtorganit** ei ole loodud, sertifitseeringu väljastamisest, peatamisest, lõpetamisest, tagasivõtmisest, sertifikaadi ulatuse muutmisest või mõnest teisest muudatusest, mis mõjutab sertifitseeringut või teavet, mida sertifitseerimisasutused peavad PEFC-le edastama.

7.8 Sertifitseeritud toodete kataloog

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.8 sätestatud nõuded.

7.9 Järelevalve

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.9 sätestatud nõuded.

7.9.1 Järelevalve**auditeid** teostatakse igal aastal. Sertifitseerimisasutus peab enne sertifikaadi tähtaja lõppemist läbi viima vähemalt neli järelevalve**auditit**.

Märkus 1: igal aastal tähendab kord kaheteistkümne kuu jooksul, pluss-miinus kolm kuud.

Märkus 2: kui sertifikaat kehtib vähem kui viis aastat, võib järelevalve**auditeid** vastavalt vähendada.

7.9.2 Kohapealsete järelevalve**auditite** vaheline periood ei tohi ületada kahte aastat (pluss-miinus kolm kuud). Kohapealse järelevalve**auditit** võib asendada teiste auditimeetoditega, näiteks dokumentatsiooni ja andmete läbivaatamisega, kusjuures

- sertifitseerimisasutus saab tõendada, et kasutatavad auditimeetodid on piisavalt usaldusväärsed kinnitamaks sertifitseeritud üksuse vastavust sertifitseerimiskriteeriumidele;
- eelmise esmaa**auditit**, järelevalve**auditit** või resertifitseerimis**auditit** perioodil ei tuvastatud mittevastavusi;
- kliendiorganisatsiooni** hanked ei hõlma olulise riskiga varusid;
- kliendiorganisatsioon** annab sertifitseerimisasutusele kõik dokumendid, mille säilitamist **tarneahela standard** nõuab või nimekirja kõikidest dokumentidest, mis võimaldavad sertifitseerimisasutusel moodustada sõltumatu valimi;

- e) esitatud dokumendid sisaldavad piisavalt tõendusmaterjali selle kohta, et **kliendiorganisatsioon** või kliendiorganisatsiooni tegevuskoht ei ole eelmisest **auditist** alates hankinud PEFC müügiväitega toormaterjali ega müünud ühtegi PEFC müügiväitega toodet.

7.10 Sertifitseeringut mõjutavad muudatused

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.10 sätestatud nõuded.

7.11 Sertifitseeringu lõpetamine, ulatuse vähendamine, peatamine või tühistamine

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.11 sätestatud nõuded.

7.11.1 Kui sertifitseeringu kehtivus lõpetatakse, peatatakse või tühistatakse, teavitab sertifitseerimisasutus **kliendiorganisatsiooni**, et PEFC kaubamärkide ja müügiväidete kasutamine ei ole enam lubatud. Sertifitseeringu kehtivuse peatamise korral kontrollib sertifitseerimisasutus kliendi vastavust nõuetele.

7.12 Dokumendid

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.12 sätestatud nõuded.

7.13 Kaebused ja apellatsioonid

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) alapunktis 7.13 sätestatud nõuded.

7.13.1 Sertifitseerimisasutus teavitab PEFC Nõukogu 30 päeva jooksul mis tahes põhjendatud avaldustest, mis puudutavad **kliendiorganisatsiooni** mittevastavust sertifitseerimisnõuetele või **kliendiorganisatsiooni** kohta esitatud kaebustest või asjaoludest, millest sertifitseerimisasutus on saanud teadlikuks.

7.13.2 Sertifitseerimisasutus edastab PEFC Nõukogule ja vastavale **PEFC rahvuslikule juhtorganile** kokkuvõtva aruande sellest, kuidas sertifitseerimisasutus on lahendanud sertifitseerimisasutuse järelevalvetööd PEFC sertifitseeritud **kliendiorganisatsiooni** vastu esitatud kaebused ja apellatsioonid. Aruanne peab sisaldama vähemalt:

- a) apellandi/kaebaja andmeid (avaldatakse);
- b) **kliendiorganisatsiooni** andmeid;
- c) kaebuse sisu;
- d) kokkuvõtet kaebuse lahendamise käigust;
- e) kaebuse tulemust/otsust.

8 Juhtimissüsteemi nõuded

Kehtivad kõik ISO/IEC 17065:2012(E) lõikes 8 sätestatud nõuded.

8.1 Sertifitseerimisasutuse siseauditid

8.1.1 Nõudmisel esitatakse PEFC Nõukogule või **PEFC rahvuslikule juhtorganile**

iga-aastase sise**auditi** tulemused, mis piirduvad üksnes PEFC tarneahela sertifitseerimistegevustega.

Lisa 1 (normdokument). Sertifitseerimisasutuse teavitatud asutuseks määramine PEFC poolt

(Nimetatud nõuded kehtivad lisaks sertifitseerimisasutuse akrediteerimisele)

PEFC Nõukogu või vastavas riigis tegutsev **PEFC tunnustatud organ** määrab PEFC tunnustatud tarneahela sertifitseerimisi teostava sertifitseerimisasutuse teavitatud asutuseks.

PEFC teavitatud asutuseks määramiseks peab sertifitseerimisasutusel olema PEFC Nõukogu tunnustatud kehtiv akrediteering (vt käesoleva dokumendi lisa 2). Sertifitseerimisasutus annab PEFC Nõukogule või vastavale **PEFC tunnustatud organile** teavet väljastatud sertifikaatide kohta viisil, mille on kindlaks määranud PEFC Nõukogu või vastav **PEFC tunnustatud organ**.

Märkus: teave väljastatud sertifikaatide kohta sisaldab (kuid mitte ainult) **kliendiorganisatsiooni** andmeid, väljastatud sertifikaatide ulatust ja kliendiorganisatsiooni käivet juhul, kui seda vajatakse PEFC teavitustasu määramiseks.

PEFC teavitatud asutuseks määramine võib tähendada, et sertifitseerimisasutus peab PEFC Nõukogu või vastava **PEFC tunnustatud organi** sätestatud korra kohaselt tasuma PEFC teavitustasu.

Lisa 2 (normdokument). PEFC teavitatud asutuse määramiseks vajalik PEFC Nõukogu tunnustatud akrediteering

PEFC Nõukogu nõuab, et tarneahela sertifitseerimisi viiksid läbi sertifitseerimisasutused, millele on väljastanud akrediteeringu akrediteerimisasutused, mis on liitunud IAF-i tootesertifitseerimise mitmepoolse tunnustusleppega (*Multilateral Agreement-MLA*) või Piirkondliku Akrediteerimisrühmaga, näiteks Euroopa Akrediteerimiskoostöö Organisatsioon (*European Co-operation for Accreditation - EA*), *Inter American Accreditation Cooperation (IAAC)*, *Asia Pacific Accreditation Cooperation Incorporated (APAC)*, *Southern African Development Community Cooperation in Accreditation (SADCA)*, *African Accreditation Cooperation (AFRAC)* ja *ARAB Accreditation Cooperation (ARAC)*.

Akrediteerimisulatus peab hõlmama järgmisi kehtivaid standardeid: PEFC ST 2002, "Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahelal. Nõuded" ja PEFC ST 2001, "PEFC kaubamärkide reeglid. Nõuded". Kehtivad standardid on kättesaadavad PEFC Nõukogu ametlikul veebilehel www.pefc.org

Akrediteerimisulatus peab hõlmama ka ISO/IEC 17065, PEFC ST 2003 ja teisi nõudeid. Sertifitseerimisasutust hinnatakse nimetatud nõuetele vastavuse osas.

Akrediteerimissertifikaat on kättesaadav inglise keeles ja vajadusel mõnes teises keeles.

Lisa 3 (normdokument). Mitme tegevuskoha tarneahela sertifitseerimine

(Tarneahela standardi lisa 2)

1 Sissejuhatus

1.1 Käesolev lisa keskendub PEFC tarneahela auditile ja sertifitseerimisele mitme tegevuskohaga kliendiorganisatsioonis, et audit annaks piisava kindlustunde kliendiorganisatsiooni tarneahela vastavuse osas **tarneahela standardile** kõikides sertifikaadi ulatuse alla kuuluvates tegevuskohtades ning et auditeid oleks võimalik läbi viia praktiliselt ja tõhusalt nii majanduslikest kui ka tegevusaspektidest lähtuvalt.

2 Mitme tegevuskohaga kliendiorganisatsiooni sobivuskriteeriumid

2.1 Mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsiooni** sobivuskriteeriumid, sealhulgas määratlused, on toodud PEFC **tarneahela standardi** lisa 2.

2.2 Lisaks PEFC **tarneahela standardi** lisa 2 nõuetele peab mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsioon** tõendama, et suudab koguda ja analüüsida alltoodud (kuid mitte ainult) teavet kõikidest tegevuskohtadest, sealhulgas peakontorist, ning **kliendiorganisatsiooni** mõjuvõimu tegevuskohtade üle ja võimu vajadusel sisse viia muudatusi:

- a) tarneahela dokumentatsioon ja muutused tarneahelas;
- b) ülevaade juhtimisest;
- c) kaebused;
- d) parandusmeetmete hindamine;
- e) siseauditi kavandamine ning tulemuste hindamine;
- f) erinevad õigusaktidest tulenevad nõuded, mis on seotud toormaterjali hankimise vältimisega vaieldavatest allikatest.

2.3 **Tarneahela standardi** lisa 2 kohaselt koosneb mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsioon**, mis on loodud sõltumatute juriidiliste üksuste rühmana ainult tarneahela sertifitseerimiseks ja sertifitseeringu säilitamiseks, tavapärastelt üksnes väikeettevõtetest.

3 Sertifitseerimisasutuse sobivuskriteeriumid

3.1 Üldised põhimõtted

3.1.1 Sertifitseerimisasutus peab **kliendiorganisatsioonile** edastama teavet käesolevas dokumendis ja **tarneahela standardi** lisa 2 toodud sobivuskriteeriumide kohta enne, kui alustab auditiprotsessiga. **Auditit** ei tohi alustada juhul, kui mitme tegevuskohaga organisatsiooni mis tahes sobivuskriteerium ei ole täidetud. Enne auditiprotsessi peab sertifitseerimisasutus **kliendiorganisatsiooni** teavitama asjaolust, et sertifikaati ei väljastata juhul, kui **auditi** käigus avastatakse mittevastavusi määratletud sobivuskriteeriumide osas.

3.2 Lepingu läbivaatamine

3.2.1 Sertifitseerimisasutuse protseduurid peavad tagama, et lepingu esmasel ülevaatamisel määratletakse sertifitseeritava tarneahelaga hõlmatud tegevuste keerukus ja ulatus ning erinevused tegevuskohtade vahel, mis on aluseks valimi tasandi määramisel.

3.2.2 Sertifitseerimisasutus määratleb sertifitseerimise läbiviimisel lepingupartneriks oleva **kliendiorganisatsiooni** keskse funktsiooni. Leping annab sertifitseerimisasutusele õiguse sertifitseerimistegevusi läbi viia mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsiooni** kõikides tegevuskohtades.

3.2.3 Sertifitseerimisasutus analüüsib iga üksikjuhtumi puhul, kui suures ulatuses on organisatsiooni tegevuskohtades sarnased toormaterjalivood, mis võimaldavad tarneahela sertifitseerimist teostada sarnasel viisil. Mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsiooni** tegevuskohtade sarnasust võetakse arvesse valimi moodustamisel ja rakendamisel.

3.2.4 Sertifitseerimisasutus säilitab dokumendid, mis tõendavad alapunktides 3.2.1, 3.2.2 ja 3.2.3 nõutud tegevuste läbiviimist.

3.3 Audit

3.3.1 Sertifitseerimisasutusel peavad olema dokumenteeritud protseduurid **auditite** läbiviimiseks üksuses, mis koosneb mitme tegevuskohaga võrgustikust. Niisugused auditiprotseduurid, mis hõlmavad dokumentatsiooni ja andmete läbivaatamist, kohapealseid auditeid jne, annavad sertifitseerimisasutusele muu hulgas kindlustunde, et tarneahela nõudeid täidetakse kõikides tegevuskohtades ning kõik **tarneahela standardi** kriteeriumid, sealhulgas standardi lisa 2 nõuded, on täidetud.

3.3.2 Kui võrgustiku auditis osaleb rohkem kui üks auditirühm, määrab sertifitseerimisasutus auditijuhi, kes vastutab kõikidelt auditirühmadelt saadud auditileidude konsolideerimise eest, et koostada ühtne aruanne.

3.4 Mittevastavused

3.4.1 Kui kliendiorganisatsiooni siseauditi või sertifitseerimisasutuse läbiviidava auditi käigus leitakse ühes tegevuskohas mittevastavusi, uuritakse ka teisi tegevuskohti, et teha kindlaks, kas ka need võivad olla mõjutatud. Sertifitseerimisasutus nõuab seetõttu **kliendiorganisatsioonilt** mittevastavuste läbivaatamist, et otsustada, kas mittevastavused viitavad ebakõladele kogu tarneahelas ja puudutavad kõiki tegevuskohti või mitte. Kui mittevastavused esinevad kõikides tegevuskohtades, peab parandusmeetmeid võtma nii peakontori tasandil kui ka igas tegevuskohas eraldi. Kui mittevastavused ei puuduta kõiki tegevuskohti, peab **kliendiorganisatsioon** sertifitseerimisasutusele tõendama, et piisab parandusmeetmete võtmisest üksnes asjakohastes tegevuskohtades.

3.4.2 Sertifitseerimisasutus nõuab võetud parandusmeetmete kohta tõendeid ja võib valimi moodustamise sagedust suurendada, kuni on veendunud, et kontroll on taastatud.

3.4.3 Juhul, kui esmaauditi ja resertifitseerimisauditi osas avastatakse otsuse tegemise käigus mittevastavus mis tahes tegevuskohas, ei väljastata mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsioonile** sertifikaati niikaua, kuni on võetud vajalikud parandusmeetmed.

3.4.4 Lubamatu on **kliendiorganisatsioonil** juhul, kui sertifitseerimisasutus on sertifitseerimisprotsessi käigus ühel tegevuskohal avastanud mittevastavuse, püüda takistuse kõrvaldamiseks leida võimalust "problemaatiline" tegevuskoht sertifitseerimisulatuses kõrvaldada.

3.5 Sertifikaadid

3.5.1 **Kliendiorganisatsioonile** väljastatakse üks sertifikaat, kuhu märgitakse **kliendiorganisatsiooni** peakontori nimi ja aadress. Nimekiri kõikidest tegevuskohtadest, mida sertifikaat hõlmab, märgitakse kas sertifikaadile või sertifikaadi lisale või seostatakse muul viisil sertifikaadiga. Sertifikaadi ulatuse või sertifikaadile märgitud teiste viidete põhjal on võimalik järeldada, et sertifitseeritud tegevusi viiakse läbi nimekirjas toodud tegevuskohtade võrgustikus. Lisa või mõni muu viide moodustab sertifikaadi lahutamatu osa ning seda ei saa käsitleda sertifikaadist eraldiseisvana.

3.5.2 Juhul, kui eraldiseisvad tegevuskohad rakendavad erinevaid tarneahela meetodeid, tuleb sertifikaadis ja selle juurde kuuluvates lisades selgelt viidata **tarneahela standardi** rakendamisele.

3.5.3 **Kliendiorganisatsioonile** võib väljastada ka iga sertifitseeringuga kaetud tegevuskoha jaoks alamsertifikaadi tingimusel, et see hõlmab sama sertifitseerimisulatus või sertifitseerimisulatus üht osa, ning sellele on märgitud selge viide põhisertifikaadile. Alamsertifikaat peab sisaldama lauset "Käesoleva sertifikaadi kehtivus sõltub põhisertifikaadi

kehtivusest". Juhul, kui alamsertifikaat hõlmab ka alamsertifikaadi numbrit, peab see olema seotud põhisertifikaadi numbriga ning märgitud sertifikaadile vastavalt alapunktis 3.5.1 märgitud nõuetele.

3.5.4 Sertifikaat võidakse täielikult tühistada juhul, kui peakontor või mõni tegevuskohtadest ei täida sertifikaadi säilitamiseks vajalikke kriteeriume (vt alapunkt 3.2 ülal).

3.5.5 Sertifitseerimisasutus peab pidevalt uuendama tegevuskohtade nimekirja. Seetõttu on **kliendiorganisatsioon** kohustatud teavitama sertifitseerimisasutust organisatsiooni tegevuskoha lõpetamisest, asutamisest või tegevustega seotud mis tahes muudatusest. Nimetatud kohustuse mittetäitmist peab sertifitseerimisasutus sertifikaadi väärkasutuseks ja võtab vastavalt ette nähtud korrale tarvitusele abinõud. Sertifitseerimisasutus teavitab vastavast juhtumist ka PEFC Nõukogu või **PEFC rahvuslikku juhtorganit**.

3.5.6 Sertifitseerimisasutus võib **auditite** vahelisel perioodil olemasolevale sertifikaadile lisada uusi tegevuskohti sertifikaadi ulatuse raames. Uute tegevuskohtade arv, mida võib **auditite** vahelisel perioodil sertifikaadile lisada, peab piirduma 100% olemasolevate tegevuskohtadega eelmise **auditi** ajal. Antud juhul peab täitma alljärgnevat nõudeid:

a) **kliendiorganisatsioon** teavitab sertifitseerimisasutust eelnevalt oma soovist lisada tarneahela sertifikaadiga hõlmatavaid uusi tegevuskohti auditite vahelisel perioodil ja nimetab tegevuskohtade arvu;

b) **kliendiorganisatsioon edastab** sertifitseerimisasutusele teabe uute tegevuskohtade tarneahelasse lisamise korra kohta, mis hõlmab ka teavet rakendatava tarneahela meetodi ja tarneahelaga hõlmatud toodete kohta;

c) **kliendiorganisatsioon edastab** sertifitseerimisasutusele sertifikaadile lisatavate tegevuskohtade siseauditi aruanded;

d) sertifitseerimisasutus vaatab sise**auditi** aruannete tulemused läbi ja otsustab, kas **kliendiorganisatsiooni** soovi täitmiseks on vaja lisateavet;

e) sertifitseerimisasutus otsustab aruannete läbivaatamise tulemuse põhjal (alapunkt (d)), kas lisatava(te) tegevuskoha(kohtade) osas on vajalik kohapealse **auditi** läbiviimine või kas alapunktidele (b), (c) ja (d) kohaselt edastatud teabe läbivaatamisel on sertifitseerimisasutus veendunud, et teave sisaldab piisavalt tõendusmaterjali uute tegevuskohtade lisamiseks sertifikaadile;

f) juhul, kui uue/uute tegevuskoha/kohtade lisamiseks tarneahela sertifikaadile ei ole kohapealset **auditit** vaja läbi viia, külastatakse neid tegevuskohti mitte hiljem kui järgmise korralise **auditi** ajal. Sertifitseerimisasutus otsustab, kas on vajalik uute tegevuskohtade valimi moodustamine vastavalt peatükis 4 kirjeldatule.

Märkus: nendel juhtudel, kus standard võimaldab kaug**auditite** läbiviimist (vt alapunkti 7.4.6 nõuet), võib kohapealse auditi asendada kaug**auditiga**.

4 Valimi moodustamine kohapealsete auditite läbiviimiseks

4.1 Metoodika

4.1.1 Sertifitseerimisasutus võib rakendada kohapealsete **auditite** läbiviimiseks valimi moodustamist, kui tegevuskohtadest valimi moodustamise meetod on sobiv piisavalt usaldusväärse teabe saamiseks mitme tegevuskohaga kliendiorganisatsiooni vastavusest tarneahela nõuetega. Sertifitseerimisasutus peab olema võimeline põhjendama tegevuskohtade valikut kohapealse **auditi** läbiviimiseks, et tagada tegevuskohtade kõikide erinevuste ja tarneahela nõuete täitmise hindamine.

4.1.2. Valim peab olema esinduslik tarneahela sertifitseerimist ootavate tegevuskohtade protsesside ja tegevuste erinevuste suhtes. Eraldi valim moodustatakse nendest tegevuskohtadest, mis kasutavad erinevaid tarneahela meetodeid (füüsiline eraldamine, protsendisüsteem või krediidisüsteem).

Märkus: "Moodustatakse eraldi valim" tähendab, et valim moodustatakse pärast tegevuskohtade eraldamist.

4.1.3 Eraldi valim moodustatakse juhul, kui **auditite**vahelisel perioodil on lisatud tegevuskohti, mille kohapealset auditit ei olnud vaja läbi viia (vastavalt lisa 3 alapunktile 3.5.6 (e)).

Märkus 1: "Moodustatakse eraldi valim" tähendab, et valim moodustatakse pärast tegevuskohtade eraldamist.

Märkus 2: alapunkt 4.1.2 kehtib ka alapunkti 4.1.3 kohta.

4.1.4 Valim peab olema osaliselt valikuline, põhinedes alltoodud teguritele, ja osaliselt mittevalikuline ning selle tulemusena valitakse rida erinevaid tegevuskohti välistamata valimi moodustamise juhuslikkuse elementi.

4.1.5 Vähemalt 25% valimist peab valima juhuslikkuse põhimõttel.

Märkus: riskipõhise auditeerimise kontekstis peab tegevuskohtade valimisel jälgima, et ei külastataks neid tegevuskohti, mida külastati eelmise valimi raames, välja arvatud juhul, kui see on õigustatud määratletud riski tõttu. Selle tulemusena võib tekkida olukord, kus valimi moodustamisel saab juhuslikkuse põhimõttel valida vähem kui 25% tegevuskohtadest.

4.1.6 Ülejäänud osa valimist peab alltoodud kriteeriume arvestades koostama nii, et sertifikaadi kehtivusajal valimisse valitud tegevuskohtade vahelised erinevused oleksid võimalikult suured.

4.1.7 Tegevuskohtade valikukriteeriumid hõlmavad muu hulgas alljärgnevaid aspekte:

- a) sise**auditite** või eelmiste sertifitseerimis**auditite** tulemused;
- b) dokumendid kaebuste ning parandusmeetmete ja ennetustegevuste vastavate aspektide kohta;
- c) tegevuskohad on oluliselt erinevad nii koha suuruse kui ka tootmisprotsesside poolest;
- d) erinevused tarneahela meetodite rakendamisel;
- e) sisseviidud muudatused alates eelmisest sertifitseerimis**auditist**;
- f) geograafiline hajutatuse;
- g) viimasest välis**auditist** alates lisatud tegevuskohad.

4.1.8 Eeltoodud valikut ei pea tegema kohe auditiprotsessi alguses. Valiku võib teha pärast peakontori **auditi** läbiviimist. Igal juhul teavitatakse peakontorit, millised organisatsiooni tegevuskohad on arvatud valimisse. Etteteatamise aeg võib olla suhteliselt lühike, kuid **auditi** ettevalmistamiseks peab andma piisavalt aega.

4.1.9 Peakontor on alati osa valimist ja seda auditeeritakse iga esmase sertifitseerimis**auditi**, järelevalve**auditi** ja resertifitseerimis**auditi** käigus.

4.2 Valimi suurus

4.2.1 Sertifitseerimisasutusel peavad olema dokumenteeritud protseduurid tegevuskohtade auditeerimiseks vajaliku valimi moodustamiseks, mis on osa mitme tegevuskohaga organisatsiooni **auditist** ja sertifitseerimisest. Valmi moodustamise protseduurid peavad sisaldama kõiki käesolevas lisas kirjeldatud tegureid.

4.2.2 Juhul, kui sertifitseerimisasutuse valimi moodustamise protseduuri rakendamise tulemusena saadakse väiksem valim kui alltoodud juhendi järgimisel, toob sertifitseerimisasutus välja põhjused selle õigustamiseks ja tõendab, et tegutseb vastavalt asutuse kinnitatud protseduuridele.

4.2.3 **Auditi** käigus külastatav väikseim tegevuskohtade arv kujuneb alljärgnevalt:

- **esmased sertifitseerimisauditid ja eelmisest auditist lisandunud tegevuskohad, kus kohapealne audit ei olnud vajalik (vastavalt alapunktile 3.4.5 (e)):** ruutjuur tegevuskohtade koguarvust ($y=\sqrt{x}$), ümardatuna järgmise täisarvuni, kus y = külastatavate tegevuskohtade arv ja x = tegevuskohtade koguarv;
- **järelevalveaudit:** ruutjuur olemasolevate tegevuskohtade koguarvust, mida vähendatakse koefitsiendiga 0,6 ($y=0,6 \sqrt{x}$), ümardatud järgmise täisarvuni;

- **resertifitseerimisaudit:** ruutjuur olemasolevate tegevuskohtade koguarvust ($y=\sqrt{x}$), ümardatud järgmise täisarvuni. Kui peakontor ei ole kogu sertifitseerimistsükli jooksul saanud teateid **olulistest mittevastavustest**, võib valimi suurust vähendada koefitsiendiga 0,8 ($y=0,8 \sqrt{x}$), ümardatud järgmise täisarvuni.

Märkus: tegevuskohtadele, mis lisati pärast viimast **auditit** ning kus kohapealset auditit ei olnud vaja läbi viia (vastavalt alapunktile 3.5.6 (e)), ei rakendata vähendamise koefitsiente.

4.2.4 Valimi suurust suurendatakse juhul, kui riskianalüüs, mida sertifitseerimisasutus teostas mitme tegevuskohaga **kliendiorganisatsiooni** sertifitseeritavate tegevuste osas, viitab alljärgnevate tegurite tõttu suurenenud riskile:

- a) tegevuskohtade suurus ja töötajate arv;
- b) toormaterjalivoogude ja tarneahela meetodite keerukus ja varieeruvus;
- c) rakendatavate tarneahela meetodite ja toormaterjali päritolu määratluste varieeruvus;
- d) riskitase, mis on seotud toormaterjali hankimisega vaieldavatest allikatest;
- e) esitatud kaebused ning parandusmeetmete ja ennetustegevuste teised asjakohased aspektid;
- f) rahvusvahelised aspektid;
- g) sise- ja välisauditite tulemused;
- h) mitme tegevuskohaga organisatsiooni tüüp (mitme tegevuskoha või tooterühmaga).

4.3 Auditit kestus

4.3.1 Sertifitseerimisasutus peab suutma tõendada, et mitme tegevuskoha **audititele** kulunud aeg vastab ettenähtud korra kohaselt koostatud auditit ajakavale.

4.3.2 Iga tegevuskoha esmaauditile, järelevalve- ja resertifitseerimis**auditile** kulutatav minimaalne aeg on sama, mis alapunktis 7.4.7 määratletud **auditit** puhul. **Auditile** kuluvat aega võib vähendada **tarneahela standardi** nende aspektide arvelt, mis ei ole asjakohased tegevuskohtade audititil ning mida hinnatakse üksnes peakontori tasandil.

4.3.3 Peakontori tasandil ei ole ettenähtud audititiega lubatud vähendada.

Lisa 4 (normdokument). Auditiaruande põhisisu

Auditiaruande sisu hõlmab vähemalt alljärgnevat:

1. Esileht
2. **Kliendiorganisatsiooni** kirjeldus
3. **Kliendiorganisatsiooni** PEFC tarneahela kirjeldus, mis hõlmab:
 - a) juhtimissüsteemi;
 - b) organisatsiooni osi ja/või tegevuskohti;
 - c) protsesse/tegevusi, mis sisaldavad väljastellimist; ja
 - d) PEFC tarneahelaga hõlmatud tooterühmi ja sinna kuuluvaid tooteid, sealhulgas järgmine teave iga tegevuskoha ja/või tooterühma kohta, nii nagu on kohaldatav:
 - i. tarneahela meetod;
 - ii. PEFC kaubamärkide kavandatav kasutamine.
4. **Auditi** ulatus:
 - a) standardite ST 2002 ja ST 2001 rakendatavad sertifitseerimiskriteeriumid, sealhulgas järgmine teave iga tegevuskoha ja/või tooterühma kohta, nii nagu on kohaldatav:
 - i. tarneahela meetod;
 - ii. PEFC kaubamärkide reeglid ja
 - iii. PEFC nõuetekohase hoolsuse süsteemi nõuded;
 - b) külastatud tegevuskohad;
 - c) kaug**auditi** läbiviimisel:
 - i. põhjendus **auditi** läbiviimise kohta kaugmeetodil;
 - ii. rakendatud meetodid ja nende põhjendamine;
 - d) mitme tegevuskoha **auditite** korral:
 - i. valimi suuruse arvestamine vastavalt lisa 3 alapunktile 3.2.3;
 - ii. valimi moodustamise põhjendus;
 - iii. auditeeritud tegevuskohad.
5. **Auditileiud**
 - a) auditileidude esitamine, näidates vastavust või mittevastavust sertifitseerimisnõuete kõikidele asjakohastele punktidele;
 - b) rakendatavad parandusmeetmed ja ajakava võetud parandusmeetmetest aru andmiseks ja parandusmeetmete sulgemiseks;
 - c) varem võetud parandusmeetmete hindamine ja
 - d) soovitatud sertifitseerimisotsus.

Kasutatud kirjandus

IAF MD 1, Kohustuslik dokument mitme tegevuskoha sertifitseerimiseks valimi põhjal
(*Mandatory Document for the Certification of Multiple Sites Based on Sampling (IAF MD 1)*)